

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/24/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214219608
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2214219608.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, zastúpeného: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., advokátska kancelária, Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovanému: I. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, J. L., o zaplatenie 3.114,21 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 11.septembra 2015, č.k. 16C/103/2014-68, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej **p o t v r d z u j e**
a v časti náhrady trov konania **m e n í** tak, že žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 3.114,21 eur spolu s úrokom z omeškania 8,15% zo sumy 3.114,21 eur od 13.08.2014 do zaplatenia a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, § 53 ods. 2 a ods. 5, § 525 ods. 1, § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 27, § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, vecne rozhodnutie odôvodnil záverom o tom, že žalobca nepreukázal riadne nadobudnutie žalovanej pohľadávky platným a účinným postúpením predmetnej pohľadávky a teda nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu v tomto spore. Súd mal z vykonaného dokazovania preukázané, že žalobca svoje nároky voči žalovanému odvodzuje z úverovej zmluvy č. 5019963758 zo dňa 03.11.2011, ktorú žalovaný uzavrel so N. N., a.s., teda bankou poskytujúcou úvery na základe bankovej licencie, pričom tieto nároky mal získať postúpením pohľadávky od banky. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať za takýto druh pohľadávok, keďže s každou pohľadávkou banky sú neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasledujúcich Zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách ako aj obsiahle bankové tajomstvo podľa § 91 a nasledujúcich citovaného zákona. Tieto povinnosti vyplývajú banke priamo zo zákona, pričom postúpením pohľadávky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom - postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom - postupcom (bankou) a dlžníkom. Nový veriteľ už nebude zo zákona povinný takéto obsiahle tajomstvo zachovávať, keďže nie je bankou. Preto ustanovenie § 92 ods. 8 citovaného zákona dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi len za splnenia určitých podmienok. Predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu bez súhlasu klienta je v zmysle citovaného ustanovenia, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala, inak pohľadávka banky nie je postupiteľná a v takom

prípade jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení ale aj voči dlžníkovi. Účelom § 525 Občianskeho zákonníka je totiž okrem iného aj ochrana dlžníka pred tým, aby jeho dlh v prípadoch uvedených v citovanom ustanovení prešiel na inú osobu než toho veriteľa, voči ktorému pôvodne vznikol. Na rozpor postúpenia s § 525 Občianskeho zákonníka, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia prihlíada súd z úradnej povinnosti a to o to viac, ak ide o právny vzťah, ktorého stranou je spotrebiteľ (§ 5b Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa). Postupca, ktorý si v súdnom konaní takúto postúpenú pohľadávku uplatňuje, je povinný v zmysle § 120 ods. 1 O.s.p. tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní, čo sa však žalobcovi v tomto spore preukázať nepodarilo. I keď možno považovať za dokázané, že žalovaný bol v čase postúpenia 90 dní v omeškaní s plnením svojho záväzku, nebolo preukázané, že by bol aj písomne vyzvaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy z 03. novembra 2011. Žalobca tak nepreukázal, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia naňho spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., súd teda nemá preukázané, že postúpenie je platné, a že žalobca sa stal majiteľom (veriteľom) pohľadávky, a teda že je aktívne legitimovaný na jej uplatňovanie pred súdom. Žalobca poukazoval na ustanovenie odseku 19.16 všeobecných obchodných podmienok banky v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, v ktorých je obsiahnutý súhlas klienta s postúpením pohľadávok banky, takže splnenie podmienok, predpokladaných ustanovením § 91 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. nie je potrebné. Označené ustanovenie všeobecných obchodných podmienok obsahuje túto klauzulu „Klient výslovne súhlasí s tým, že Banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje Pohľadávky a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú ako aj bez ohľadu na to, či Banka vzniesla v súvislosti s takouto Pohľadávkou akúkoľvek požiadavku alebo nie voči Klientovi na tretiu osobu...“. Súd však takéto ustanovenie vyhodnotil ako neplatné a to vychádzajúc zo skutočnosti, že predmetná zmluva o splátkovom úvere je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. (nakoľko N. N., a.s., konala pri uzatváraní zmluvy v rámci svojej obchodnej a podnikateľskej činnosti a žalovaný nekonal na tento účel, čím spĺňajú definíciu dodávateľa a spotrebiteľa podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 03.11.2011), pričom v zmysle § 53 ods. 1 O.z. spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (tzv. neprijateľné podmienky). V zmysle judikatúry Súdného dvora EÚ treba pri posudzovaní neprijateľnosti (nekalosti) zmluvných podmienok porovnávať právnu pozíciu, v akej by spotrebiteľ bol podľa aplikovateľných vnútroštátnych predpisov t.j. ako by danú situáciu upravovali dispozitívne zákonné normy, pokiaľ by také ustanovenie v zmluve nebolo. V prejednávanej veci je zrejmé, že ak by ustanovenie odseku 19.16 nebolo obsiahnuté vo VOP, aplikoval by sa zákonný zákaz postúpenia pohľadávok bankou, bez splnenia osobitných podmienok v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. a podľa názoru súdu tak ustanovenie odseku 19.16 VOP spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, pretože zásadným spôsobom zjednodušuje pozíciu banky pri postupovaní pohľadávky. Postúpením pohľadávky pritom dochádza k zmene dlžníkovho (spotrebiteľovho) partnera, pred ktorým ho ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. má chrániť. Možno totiž predpokladať, že dlžník vstupuje do právneho vzťahu s bankou práve preto, že je to banka teda regulovaný subjekt podliehajúci určitým pravidlám podnikania, obozretnosti, dôveryhodnosti a dohľadu príslušného regulátora. Okrem toho vstupuje do tohto vzťahu s dôverou, že citlivé údaje o jeho majetku a majetkových pomeroch budú chránené pred zneužitím, resp. že každé ich sprístupnenie tretej osobe sa bude diať s jeho súhlasom a ustanovenie odseku 19.16 VOP ho o túto ochranu oberá. Toto ustanovenie je obsiahnuté vo VOP, čo je vopred formulovaný dokument, ktorý žalovaný musel akceptovať ako celok cez článok III ods. 5 Zmluvy o splátkovom úvere, odmietnuť ho mohol jedine odmietnutím celej zmluvy, čiže toto ustanovenie nebolo individuálne dojednané v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Toto ustanovenie tak treba považovať za neprijateľnú podmienku v predmetnej úverovej zmluve, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v citovanom znení neplatná, čo má za následok, že v ňom obsiahnutý súhlas s postúpením pohľadávok z banky na žalobcu nemožno považovať za daný. K postúpeniu pohľadávky tak mohlo dôjsť len v prípade, ak by boli splnené podmienky predpokladané v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., ktoré však ako vyplýva z vyššie uvedeného preukázané neboli, čím žalobca nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu a jeho žalobu bolo treba zamietnuť. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že žalobca si trovy uplatnil, avšak bol neúspešný, preto súd o jeho návrhu na ich priznanie rozhodol tak, že mu ich

nepriznal, zatiaľ čo žalovaný žiadne trovy nežiadal, takže tu nebol návrh, o ktorom by sa malo rozhodovať podľa § 151 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu a navrhol, aby ho odvolací súd zmenil tak, že návrhu na začatie konania vyhovie v plnom rozsahu resp. rozsudok zruší a vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Žalobca bol toho názoru, že ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Žalobca sa pričom odvolával na názor Doc. JUDr. H. U. PhD., LL.M., publikovaný v časopise Súkromné právo č. 1/2015 a na názor iného odvolacieho súdu v podobnej veci. Poukázal na skutočnosť, že oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky spolu s podacím hárkom preukazuje odoslanie tejto písomnosti žalovanému, ktoré bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z tohto oznámenia vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení, pričom sa žalobca odvolal na rozhodnutie NS SR sp.zn. 4Obo 210/01 zo dňa 11.06.2003.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) zverejnením termínu vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli súdu podľa § 156 ods. 3 O.s.p., preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 16C/103/2014 je zaplatenie sumy 3.114,21 eur s príslušenstvom titulom záväzkov z úverovej zmluvy uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 03.11.2011.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bol návrh žalobcu v celom rozsahu zamietnutý a správnosti aj závislého výroku o náhrade trov konania.

Po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého spisového materiálu dospel odvolací súd k záveru, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Odvolací súd sa čo do rozhodnutia vo veci samej v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.), keďže prvostupňový súd sa už bol vo svojom odôvodnení rozsudku vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré v odvolaní namietal žalobca.

Iba na doplnenie k odvolacej námietke žalobcu, že nebol dôvod skúmať ako prejudiciálnu otázku existenciu resp. platnosť zmluvy o postúpení, pretože relevantným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky dlžníkovi je bez ďalšieho založená aj aktívna legitimácia postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd ju bez ďalšieho akceptuje (názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 4Obo 210/01) odvolací súd uvádza, že treba mať na zreteli, že v prejednávanej veci sa na rozdiel od prípadu, na ktorý sa žalobca odvoláva, jedná o spotrebiteľský vzťah, v ktorom spotrebiteľ vystupuje ako slabšia strana sporu a požíva osobitnú ochranu zo strany súdu. Pokiaľ potom v zmysle ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení účinnom v čase rozhodovania súdu, prvostupňový súd ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliadol aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránili priznať plnenie žalobcu voči spotrebiteľovi, postupoval správne a námietka žalobcu v tomto smere nie je dôvodná.

Rozhodnutie o trovách konania však bolo nesprávnym, keď prvostupňový súd rozhodoval o trovách konania účastníka, ktorý nebol vo veci úspešný (žalobcu) s odôvodnením, že tento si trovy uplatnil, namiesto účastníka, ktorý mal úspech v spore (žalovaný), s odôvodnením, že tento si žiadne trovy nežiadal, a preto podľa názoru prvostupňového súdu tu nebol návrh, o ktorom by sa malo rozhodovať. Takéto rozhodnutie je však výsledkom nesprávnej aplikácie ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p., keďže podľa § 142 ods. 1 O.s.p. súd rozhoduje o trovách konania toho účastníka konania, ktorému vzniklo právo na náhradu trov konania, čo v uvedenom prípade nebol žalobca, ale žalovaný a keďže tento ako úspešný účastník sporu návrh na náhradu trov konania nepodal, pričom to bol on, komu sa mala prisúdiť náhrada trov konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.), správne mal súd rozhodnúť o trovách konania tak, že žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva, zatiaľ čo rozhodovanie o trovách neúspešného žalobcu nebolo namieste.

Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti trov konania za použitia ust. § 220 O.s.p. zmenil spôsobom uvedeným v prvej vete výroku svojho rozsudku a súčasne o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov konania z rovnakých dôvodov nepriznal, a síce preto, lebo tento na ich priznanie návrh nepodal (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.